

РОЗОВІЗНАННЯ

Газета Верховної Ради України

№ 191 (941) ♦ П'ятниця, 7 жовтня 1994 року ♦ Ціна договірна

"І Київ на Богдановім коні Пливе навстріч Дніпрові водою"

Вони кидалися в холодні хвилі Славутича. Крижана кутіль скоро зігрється потоками крові — червоні смуги змерзатимуть сталеві-сірі осінні води...
Через п'ясточки, в жовті, який знову збереться на лівому березі Києва: висхоняться сивим хвильям Дніпра — братській могилі мертвих. Дедалі менше стає учасників штурму Дніпра, визволення України від фашистської орди. І сьогодні вони прибули на мітинг пам'яті просто з похороною — ховали це одного вестерана, бойового побратима, Героя Радянського Союзу полковника Олексія Михайловича Молчанова. Вічна пам'ять! ... Вічна пам'ять Героям і просто героям...

Катери з ветеранами і гірцями кайги рушають на середину Дніпра. У догву подорож — в осін 1943-го. Плывуть сиві жінки, схиляють голови фронтовики. Згадують навіть школярі. Вгора берги Дніпра були для них просто пляжем. Сьогодні — історія.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Продиктовано в номер

Доповідь Президента обіцяє бути не монологом популіста

Остаточну редакцію своєї доповіді у Верховній Раді Президент України Леонід Кучма обговорив, зокрема, з відомими промисловцями і підприємцями.

Радник Президента України Анатолій Гальчинський за присутності журналістів повідомив, що єдині погляди на концептуальні положення доповіді досягнуті з представниками різних гілок влади та економічних відомств. Незважаючи на зауваження фракції комуністів, опубліковану в «Голосі України», Президент і його «команда» вважають, що стримання приватизації тільки сприяє її вільному руслу.

Лектор учасників зустрічі казав, що за два останні роки в Україні приватизовано лише 8 відсотків підприємств від загальної їх кількості. Проте ці підприємства вже виробляють чверть валового національного продукту.

Єдиний податок на землю? Схоже

Президент України Леонід Кучма на нараді з працівниками агропромислового комплексу заявив про намір прийняти низку радикальних заходів зі стабілізації роботи АПК. Він вважає за необхідне розробити комплексну програму відходження села.

Л. Кучма підкреслює, що суть його програми ілюструє назва доповіді — «Шляхом радикальних економічних реформ». Резерви косметичних перетворень вичерпано, вважає Президент. Тому він має намір вести мову лише про політику балансування макроекономічних реформ. Як повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна», серед іншого у програмі пропонується ввести єдиний податок на землю, відмовившись від системи кількох десятків податків, які нині сплачують колосальні й радощі.

Дискусію викликала питання приватної власності на землю. З питання купівлі-продажу землі думки розділилися, однак усі висловлювалися за необхідність оцінки її вартості. Учасники суперечки зійшлися на тій думці, що всі види власності мають співіснувати, конкуруючи між собою.

Глузд бере гору

Тринадцять партій та громадсько-політичних організацій утворили Координаційний центр національно-демократичних сил Львівщини, який готується нині до конференції. Його мова про можливі варіанти соціально-економічного розвитку, про шляхи й організаційні форми консолідації. Центр не є якоюсь надструктурою, а своєрідною радою, яка обговорює, а потім оприлюднює.

ное позиції, підготовлені секретаріатом з приводу тих чи тих подій в Україні. А секретаріат цілком позаяртинний, його роботу очолює нині директор Інституту народознавства НАН України Степан Павлик.

Верховенство права можливе... якщо допоможе Америка

Агентство міжнародного розвитку США і Вищий арбітражний суд України підписали угоду про початок дії в нашій країні програми «Верховенство права». Вона передбачає довготривалу допомогу Вищому арбітражному суду в багатьох напрямках, зокрема підвищення кваліфікації суддів системи арбітражних судів, удосконалення інформаційної інфраструктури, розвитку законодавчої ініціативи. «Верховенство права» в Україні фінансуватиме Агентство міжнародного розвитку США, під програму виділено 5 мільйонів доларів, у втіленні цього проекту також братимуть участь Верховний суд та правничі штату Огайо.

Початку роботи програми була присвячена прес-конференція, організована правничою фундацією. У ній узяти участь директор програми «Верховенство права» в Україні професор Майкл Годдінгс і голова Вищого арбітражного суду України Дмитро Пиритка.

Рубль — у вівторок, марка — у середу, доллар — у четвер...

На Українській міжбанківській валютній біржі відбулося засідання Біржового комітету. Відповідно до Указу Президента України «Про удосконалення валютного регулювання» було прийнято рішення відновити торги вільно конвертованими валютами.

Надалі російськими рублями торгуватимуть цюваторка, німецькою маркою — шосереди, долларом США — цюваторка.

На період зближення офіційного та ринкового курсів валют, зважаючи на рекомендації НБУ та уряду, запровадяться тимчасовий порядок подання заявок на участь у торгах УМВБ. Формується експертна група із представників Національного банку України та працівників УМВБ для перевірки контактів на здійснення валютних операцій. Буде запроваджено суворий нагляд за використанням купленої валюти на цілі, зазначені в контрактах, а також перевірка відповідності сум заявок на купівлю контрактними потребами.

З відновлення біржових торгів розпочнуться прийняття документів членства в УМВБ. На черговому засіданні Біржового комітету прийнято рішення про розширення мережі філіалів УМВБ. Крім днючого філіалу у Дніпропетровську, УМВБ має наміри відкрити свої філії не лише у Львові та Донецьку, а й у Харкові.

ЗУСТРІЧІ У ВАШИНГТОНІ

Делегація парламентаріїв України, яку очолював Голова Верховної Ради Олександр Мороз, повернулася до Києва після завершення візиту до США.

А напередодні українські парламентарії провели у Вашингтоні серію зустрічей з провідними американськими законодавцями. Олександр Мороз зосередив увагу лідерів Конгресу на принципово важливих для України проблемах, в розв'язанні яких значну допомогу може надати законодавча влада США. Подолання кризових явищ в українській економіці та її стабілізація йшло би значно швидше темпами, якщо Конгрес США активніше підтримував програми інвестицій американських капіталовкладень в економіку України, наголосив Олександр Мороз. Він також підкреслює бажаність істотного підвищення ефективності виконання та контролю за надходженнями в Україну коштів з фонду Нанна-Лугара, який має на меті сприяти процесу ядерного роззброєння в Україні.

Олександр Мороз запропонував створити спільну міжпарламентську групу Верховної Ради України та Конгресу США, яка б на регулярній основі розглядала та сприяла розв'язанню на законодавчому рівні проблем двосторонніх відносин. Сторони обговорили принципи роботи та напрями діяльності українсько-американської міжпарламентської групи.

У формі відвертої конструктивної дискусії пройшла зустріч Олександра Мороза з одним з найвпливовіших сенаторів США Патріком Ліхі, який очолює сенатську комісію з питань сільськогосподарства, проблем харчування та лісівництва. Нова зустріч Олександра Мороза із сенатором Патріком Ліхі стала продовженням їх недавнього діалогу в Києві. Обговорювалися питання законодавчого забезпечення економічних реформ в Україні, проблем, що поставили на шляху структурної перебудови української економіки, концепції Верховної Ради щодо економічної політики країни на тривалий період.

(Закінчення на 2-й стор.)

У постійних комісіях ВР України

ТЕРМІНАЛУ БУТИ. АЛЕ ЯКОМУ?

Народні депутати України продовжують працювати у постійних Комісіях Верховної Ради, обговорюючи питання, які потребують оперативного розв'язання. Зокрема згідно з дорученням Верховної Ради на своєму спільному засіданні постійні комісії з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів, з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку, з питань екологічної політики разом з представниками Держкомітету будівництва, Держкомнафтогазу, Мінохорони природи розглядали комплекс питань пов'язаних з проєктуванням і будівництвом нафтоперевалочного комплексу (терміналу) в Одеській області.

І голова постійної Комісії з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів Валерій Череп, і більшість народних депутатів, представників Кабінету міністрів були спільної думки в одному — термінал треба будувати. Однак при цьому слід дати чітку відповідь, зокрема на такі запитання: чи варіант його розміщення під Одесою найоптимальніший, чи не краще реконструювати старий, чи потрібно, щоб він був розрахований саме на прийом 40 мільйонів тонн нафти, чому віддану перевагу іноземним фірмам при його будівництві, чи відповідає найвищим вимогам екологічна безпека та ряд інших.

До проєктувальників претензій, по суті, не було, щодо екологічної експертизи було сказано, що в Україні взагалі ніколи так присіклили не підходили до жодного з об'єктів, які зводили у минулому, однак чимало запитань виникло до представників Кабінету міністрів з приводу техніко-економічних обґрунтувань потужності терміналу, його завантаження.

Прийнято рішення побувати в Одеській області, зустрітись з керівниками, на місці ознайомитися з проблемами, а потім знову обговорити це питання на спільному засіданні комісії, узагальнити всі пропозиції і подати на розгляд пленарного засідання Верховної Ради України.

До сесії Верховної Ради України

звернулися керівники ряду галузевих профспілок

У зв'язку з різким ростом цін з 1 жовтня ц. р. на основні продукти харчування без упереджувальних дій Урядом по підвищенню заробітної плати і компенсаційних виплат на хліб, порушенням у черговий раз Генеральної угоди, зростанням невдоволення людей, наголоюючи на терміновому розгляді на сесії цих питань і прийнятті рішення щодо соціального захисту населення України.

ПОСТАНОВА ВТРАТИЛА ЧИННІСТЬ

Рішенням уряду визнано такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 30 липня 1994 р. №519 «Про перенесення терміну проведення індексації основних фондів у 1994 році».

ЗУСТРІЧІ У ВАШИНГТОНІ

(Початок на 1-й стор.).

Члени делегації Верховної Ради також відвідали Комісію іноземних справ палати представників, де мали бесіду з кількома фракціями Конгресу. Американські комісії Бенджаміном Гілменом. Під час бесіди обговорювалися питання ядерного роззброєння, перспективи і передумови приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Під час бесіди в НАСА Олександр Мороз підтвердив незмінені принципи політики України по дотриманню положень режиму передачі ракетних технологій, яка закріплена в двосторонньому Меморандумі про взаєморозуміння, що його підписано цього року віце-прем'єр-міністром України Валерієм Шмаровим, віце-президентом США Альбертом Горем.

Олександр Мороз провів прес-конференцію для журналістського корпусу, акредитованого при Конгресі США.

Члени делегації Верховної Ради України побували біля пам'ятника Тау-се-Ше-чену в центрі Вашингтона та поклали квіти до його підніжжя. На честь високої парламентської делегації Посольство України в США дало обід, в якому взяли участь сенатори, члени Палати представників американського Конгресу, високопоставлені особи Адміністрації США, активісти української громади.

У ПОЛІТИЧНИХ КОМІСІЯХ ВР УКРАЇНИ

(Початок на 1-й стор.).

Комісія з питань ядерної політики і ядерної безпеки заслухала інформацію робочих груп, які розпоряджувалися проектами законів про використання ядерної енергії і радіаційний захист та про поводження з радіоактивними відходами. Після постійного розгляду законопроектів і відповідного погодження, вони будуть внесені на розгляд Верховної Ради. Комісія вирішила подати на пленарне засідання і в основному схвалений проект постанови Верховної Ради про надання Кабінету міністрів права надання гарантій щодо звільнення іноземних юридичних осіб від цивільної відповідальності за завдану ядерну шкоду. Як того вимагають міжнародні норми. Депутати обговорили проект закону про порядок дострокового припинення повноважень народних депутатів України та відповідні доповнення до статті 96 і 100 Конституції України. Комісія вирішила запропонувати істотні зміни до законопроекту, зокрема щодо порядку припинення повноважень депутатів, які не перейшли на постійну роботу до Верховної Ради.

Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією розглянула нову редакцію проекту закону про боротьбу з корупцією і відповідно до цього законопроекту — про внесення змін і доповнень до чинного законодавства щодо відповідальності посадових осіб. Як відомо, Верховна Рада попередньо схвалила цей законопроект, винесла на обговорення такий законопроект, але він так і не був прийнятий. Члени комісії прийшли до висновку, що новий законопроект може бути внесений на обговорення Верховної Ради в листопаді цього року.

Комісія з питань законності і правопорядку протягом останнього часу вивчала можливість поєднання двох проектів Кримінального кодексу, підготовлених відповідно до завдань Комісії та Кабінету міністрів України.

Як показав аналіз проекту Кодексу, підготовленого робочою групою Кабінету міністрів, в ньому не враховано переважної більшості — 104 із 129 — зобов'язань Комісіїю суттєвих зауважень. Комісія доручила групі депутатів додатково зустрітись з авторськими колективами і протягом жовтня-листопада завершити цю роботу.

Комісія з питань культури і духовності розглянула проект постанов Верховної Ради України про припори і вимели державних органів, організацій та їх посадових осіб, про перелік об'єктів, що не підлягають приватизації у зв'язку з їх загальнодержавним значенням, про надання нагороди, а також проект Закону України про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів. Законопроект про державні нагороди комісія вирішила подати на розгляд Верховної Ради.

В другій половині дня в комісії відбулися засідання члени Бориса Антоновича-Давидовича «Як ми говоримо», видруковані виданнями виходом університету «Києво-Могилянська Академія». Виданець вирішив цю книжку передати в дарунок кожному народному депутату.

Прес-служба
Верховної Ради України.

У фракціях і групах Верховної Ради

Міжрегіоналів — 33. І вони — прагматики

Міжрегіональна депутатська група на відміну від деяких інших груп і фракцій парламенту, так би мовити, не є «зіркою екрана» її героїнею газетних полос. Вона не привертає до себе уваги народжуванням численних заяв з кожного приводу і без нього. Та коли розглядається питання із сфери економіки, МДГ говорить своє вагоме слово. Так було, приміром, і нещодавно, коли парламент розглядав питання про оплату праці медиків, освітян та працівників культури.

Зрозуміла позиція Мінекономіки і Мініфіну, — говорять координатори МДГ, — зростає питань постійної Комісії з питань бюджету Микола Азаров. — Ця відомість і повинна була-таки чинити не допускати роздування бюджету. Але водночас вони намагаються прислакуватися до бачення депутатів-прагматиків, котрі пропонують вихід із ситуації, несеїмний шлях підвищення заробітної плати для згаданих категорій бюджетників.

А міжрегіоналів, до речі, вважають себе прагматиками. Хоча, як відомо, фізики бувають чудовими ліриками. Прагматиками, бо об'єдналися вони в групу саме за ознакою належності до категорії промисловців. Досить сказати, що у списку цієї депутатської групи значиться і колишній голова Української спілки промислов-

ців і підприємств Леонід Кучма, нинішній Президент України.

Тому МДГ, так би мовити, є опорою Президента в депутатському корпусі.

І це цілком нормально і виправдано, — говорить Микола Азаров. — Аже впріки і законодавча, окрім усього іншого, маюла спрямовувати зусилля на створення умов для припинення регресу в економіці, і нададі для її нормального розвитку з одностороннього мінімалізму наслідків ринкових реформ для малоабезбечених громадян.

Скажімо, наша постійна Комісія з питань бюджету і, зрозуміло, міжрегіоналі-прагматики, разом з Кабінетом міністрів працювали над тим, у який спосіб, і знову так не вдаючись до емісії, надати адресу допомогу малоабезбеченим в користуванні за доступними цінами паливом на зиму, а також, одагом, продовольством. Ми знаємо, такі джерела фінансування, підготовлюючи проект постанови. Президент за згодою ВР взяв за основу свого указу підготовлений проект постанови. Нині, розв'язавши першочергове завдання щодо надання адресної допомоги, ми маємо найбільш часом розглянуту проблему надання допомоги шахтарям першим наслідком.

Прискілюючи прагнуть депутати цієї групи і над проблемою приватизації. Вони, між

іншими, не певні, що парламент має затверджувати список підприємств, котрі не повинні підлягати роздержавленню.

Уважте собі, — пояснює позицію Микола Азаров, — законодавчий орган затверджує список. Але де гарантія, що він не припуститься помилок у визначенні становища того чи іншого підприємства. Мине час і збиткове виробництво буде просто необхідно передавати на приватизацію. Тоді що? Верховна Рада розглядатиме ситуацію з кожним таким підприємством, аналізуючи його фінансове становище, голосувати за те, щоб його акціонували чи не акціонували... Так законодавчий орган перетворюється на виконавчий, ці навіть судовий. Треба, на нашу думку, розробити принципи приватизації, визначити конкретні умови, за яких приватизація мала б здійснюватися. Треба раціонально, а не емоційно підійти до розв'язання цієї проблеми. Аже поки що здебільшого за безцінне роздержавлення пруботують мілкі підприємства, а банкрутні гірми висять на державному бюджеті, дотримують пільгових кредитів тощо. Має бути все навпаки. Причому відоміти і проводити саме державну політику має Фонд державного майна.

До речі, в міжрегіональній депутатській групі є одне неписане правило: оцінювати ситу-

ацію чи відомство не з точки зору відомства щодо держави, а навпаки з точки зору державних інтересів щодо цього відомства. Саме такий державний підхід імпонує міжрегіональним аналізаторам Валерію Шмарову на посаду Міністра оборони України, яку вони підтримали.

Щодо неекономічних проблем, скажімо, законодавства про владу, то депутати цієї групи здебільшого вважають, що, як і економічні, їх треба розглядати в системі. Приміром, місцеві Ради і самоврядування слід розглядати в контексті всієї системи влад. Тільки тоді це матиме позитивні наслідки.

Однак не можна вважати цю групу, так би мовити, «річчю в собі», мовляв, на все вона має свою точку зору і вважє її істинною в останній інстанції. Ні, депутати-міжрегіоналі-прагматики не закликають до суцільного прагматизму, вони намагаються шукати спільні позиції з тих чи інших проблем з різними групами і фракціями і бути справді центром поза політичними й ідеологічними відмінностями. Наскільки вони зможуть впливати на загальний настрій у парламенті, покаже час і доцільність ухвалення рішень, прийнятих, з точки зору здорового економізму.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Життя Рад

ЩО НЕСТИМЕ «ПРИЧОРНОМОРСЬКА КУРКА»?

Виконком Одеської обласної Ради народних депутатів щойно схвалив концепцію соціально-економічного розвитку українського Причорномор'я, прийняв рішення про те, аби увійти з пропозицією, після узгодження її з Миколаївською та Херсонською обласними Радами, до Кабінету міністрів України про розробку спеціальної державної програми щодо цього регіону. Чого ж хочуть одесити та їхні сусіди? Коли коротко, то одного: повнішого використання унікальних можливостей Причорномор'я в інтересах держави.

А край цей справді унікальний, передусім з огляду на транспортні можливості, в тому числі транзитні: тут сконцентровано потужний портово-промисловий комплекс, є два пароплавства, залізничні вузли, через регіон пролягають автомобільні шляхи й нафто- та газотранспортні. Тільки за рахунок транзиту можна одержати неабиякі прибутки! А це й судно- й верстатобудування, агропромисловий

комплекс, рекреаційна зона. Якщо по-господарськи використати всі ці багатства, то «причорноморська курка», образно кажучи, може нести справді «золоті яйця». Поки ж що й на її проті вона ще не дуже щедра. Чому?

Спеціалісти Головного управління економіки обласного управління, Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН, Одеського держуніверситету, розробляючи проект концепції у співпраці з вченими й практиками Миколаївської і Херсонської областей, виходили з того, що за сучасних кризових умов економічна політика України має базуватися не тільки на загальнодержавних, а й на регіональних інтересах та можливостях. Тільки при цьому й можна, вважають вони, створити оптимальні умови для раціонального використання місцевих матеріально-технічних і трудових ресурсів, повніше врахувати, на користь справи, особливості природно-виробничого потенціалу, створити механізм тісної взаємодії центральних та

місцевих органів державної виконавчої влади, забезпечити, впріки, активніше й послідовніше здійснення економічних реформ. Щодо останнього, то хіба можна з центру, без опори на місцеві владні структури, які делегують відповідні права, успішно розвинути зусилля, спрямовані на здійснення земельної реформи, приватизацію, створення власної економічної зони, наладкування прикордонної товарообірки? Ні, то буде безглуздне марнування часу і сил, вважають автори концепції з точки зору виконавчих органів виконавчої влади, зокрема — в Причорномор'ї, мають бути надані ширші й різні зазари, права. Які саме? Такі, передусім, які б давали змогу економічно впливати на суб'єкти господарської діяльності з точки зору використання енерго- та ресурсозберігаючих технологій, укладати угоди з іншими регіонами України про взаємопідприємливий обмін продовольчими та промисловими товарами, сприяти діяльності комерційних структур на випусквання енерго-

носії та бар'єри операції без попереднього узгодження з відповідними відомствами, встановлювати нормативні платежі та порядок їх стягнення з підприємств і організацій за спеціальне користування природними ресурсами (готує уже за погодження з урядом), вирішувати на місці питання розподілу та вивезення за межі області всіх продовольчих товарів, що тут виробляються (з урахуванням наданнямості й виробництва та виконання державними), відомого передового копії обласного бюджету тощо.

Є в концепції й ряд інших положень, спрямованих на краще використання можливостей регіону. І якщо уряд країни звільнить на пропозиції, підприємстві та підприємствах державної програми соціально-економічного розвитку українського Причорномор'я, то, вважають її прибічники, від цього виграють усі — і регіони, й держава в цілому.

Георгій ВОРОТНОК.
Одеса.

Генеральний прокурор прохає, парламентська комісія його підтримує

Постійна Комісія Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією розглянула подання Генерального прокурора України Владислава Дацюка про давання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Юхим Звягільського. У діях колишнього виконуючого обов'язки Прем'єр-міністра Генпрокуратура вбачає ознаки таких злочинів, як розкрадання державного майна в особливо великих розмірах, зловживання службовим становищем, перевищення службових повноважень, за що чинним законодавством перед-

бачено немалий строк покарання.

Про окремі з цих дій колишнього в.о. Прем'єр-міністра нещодавно йшлося в інтерв'ю нашої газети голови цієї комісії Григорія Омельченка.

Ознайомившись із аргументами Генерального прокурора, комісія одностайно проголосувала за те, щоб рекомендувати Верховній Раді дати згоду на притягнення народного депутата Ю.Звягільського до кримінальної відповідальності.

Отже, тепер слово — за Верховною Радою.

До речі, сам Юхим Леонидович щойно вдав відпустку.

Анатолій БЕНЬ.

Нагороди ветеранам

З нагоди 50-річчя визволення України від фашистських загарбників Президент України Указом від 6 жовтня 1994 року нагородив 47 ветеранів війни. Цією нагородою вони відзначені за особисті заслуги в розвитку ветеранського руху, активну громадську діяльність. Усі нагороджені свого часу удостоєні орденів і медалей за виявлену мужність і відвагу у роки війни. В їх числі 10 Героїв Радянського Союзу.

Нині сімочіль ветерани, незважаючи на вік і підірване війною здоров'я, не полишають громадської діяльності і активно працюють у ветеранських організаціях. Разом з місцевими Радами народних депутатів вони піклуються за соціальний захист ветеранів війни та праці, увічнення і вшанування пам'яті загиблих. Свій життєвий досвід і знання спрямовують на патріотичне виховання молодого покоління, збереження згадок у суспільстві.

«Шляхами болю й перемог»

Так називається художньо-публіцистична виставка, яку Музей історії Києва відкривав на 50-річчя визволення України від фашистських загарбників. Камерна, зі смаком дбрана експозиція спалахом пам'яті повертає нас до тяжких незабутніх днів Великої Вітчизняної війни. На її відкриття прийшли ветерани, автори репрезентованих документів — листів з фронту, плакатів, художніх полотен тощо.

На початку листопада 1943 року схилю навколо Семенівки, що в Обухівському районі на Київщині, густо покритих змійками окопів, траншей, бійників. На одних схилюх, на Сушицьких, — наші на інших, на Буланях, — фашисти. Два місяці тривала ця позиційна війна. Половина Семенівки, що на правому березі Красної, згоріла. Облоги з таких погорілиць стала багатодітна сім'я тридцятидволітньої вдової Петріїни Коваленко. Два місяці осінніх холодів і зимових морозів, безперервної стрілянини і артавляння не дає атидуше сімейство пережить в льоху, точніше — в ямі, під Буланівською горою, за тридцять кроків від гітлерівської передової лінії.

А МАТИ ДІТЕЙ РЯТУВАЛА,

або Гірка розповідь української жінки, долю якої немилосердно переорали війна

Сиджу з Євдокією Петріїною Коваленко на дачовці в її підвір'ї, а фотокор районок Іван Глуценко ходить навколо нас, пристосовуючись, як би найвигідніше її сфотографувати. Посеред двору стоїть червоний, як півник, мініаторний тракторчик. — Зять змайстрував, — хвалить тепа свого зятя, колгоспного шофера Івана Красюка. — Хазяїн він у нас. Люди на майстрівтв і до-брі...

Поступово перевели розмову на те, що нас цікавило, і тут старенька якось невимучено, щиро розкрила нам свою душу. Ми слухали її, насилу стримуючи слюзи.

Кругом отут було попеліще, обвела на-трудженною рукою своє підвір'ї Євдокія Петріїна. Якимсь дивом не згоріла в дворі скрита соломи, то вона нас і порятувала. Мало що вхопила з вогнища: яка була в хаті вда-гачка як взувачка, дитяча й своя — все згоріло. Кілька рявнень та ще якесь ган-др'я викинули в яму, — отам вона в кімні підвір'ї під го-рою була, — до половини напхали її соломою, і всі, хто в чому був, помовчували там, наче в лелечому гнізді, тільки підземною. Зі мною тоді жила хвора чоловікова тітка Тетяна і його сестра-калічка Настя і шестеро дітей — від восьми років до двох місяців: Дуня, Маруся, Дарина, Івась, Олена й Оленька. З усіх дев'ять одна пращадатка, і то з пригруд-чям — Олею на руках.

Зарилися ми в ту яму, наче кроті, переланками й го-лодними очима в темноті сві-тимо. До свисту кулі, як до

гедзі в уроковницю, позивали — свистять собі, то хай свистять. І ті, й ті там угорі над нами, — наче в надемному пеклі перебували, а ми тут внизу, наче в підземному. Оснь пізня, сльотило дощам. Яма наша відсиріла, то ми її спинами своїми акупу-или. Поскороблюємося в со-ломи на ганчір'ї і гнібємо. Й свого пригрудчати з паузи не виймає, щоб не задубіло.

Одного разу надвечір, уже сніг випав, приповзли до нас наші, аж семеро, у білих масках. Як глянули во-ни на нас: місяця собі не зна-ходять. Мене лають: чого не че-ти, дурна молодиче, з та-ким брідом раніше не за-бралась зидити куди-сь в інше село? А я їм: погоріло все до-ла, ні вдагачки, ні взувачки, як би я їх голий і босих та-ким холодом повела? Зникли

воїни. Пообіцяли, що по-вас припшлють, але че-рез кілька днів знов приповзли і сказали, що направилися по нас підлогу, але і іздовні, і ко-ні підірвалися на мі-ні. Сидіть уже тут, ка-жуть, до кінця — що буде, те буде. Понакида-ли нам у яму презент, ошч, рушники, бинти.

Не раз і себе відчува-ла, наче на хресті розп'ятою, а подивлюю-ся на дітей, серце кров'ю обливалося: як же вони виживуть без тебе — та-кі дрібни...

Де й та сила беретися: ноги не несуть — рачки дішев, зубами ханшав-ся, з шкури вилазили. Чим більше горе, тим дужча мати — на своє-му житті переконала-ся. Темпер і ама не ві-рю, що так каторжно я могла тоді трудитися. Все сама і жіноче, й чо-ловіче.

Як вилазили ми з того підземелля, коли нас виво-дили: куди його дівати? Стала я посеред спаленого двору: що його робити? Хто тоді допоможе, як... такі самі та погорілиць, як і ті. Пішли ми біндажі розбивати: колодця викопувати та стогати. Кину-лася я в лівництво. Насилу вблагала, щоб виписали два кубометри німі.

Добре, що Господь спас на-шу корівчину, а вона ще й отелася. Як сиділи в ямі, то тітка Тетяна каже мені: ті її внизу, у березі, прив'язки, бо як стрілятимуть, то десь забийте або вб'ють, а на прив'язі як і вб'ють, то хоч м'ясо будемо їсти. Я ту ко-рівчину продала, виміняла за неї двадцять пудів жита, то за тим житом і картоплею я й вижила. Бо з колгоспу за рік двадцять чотири кілогра-ми посіду заробила, такого

нікудишного, що за достат-ку у курі. Яю не їли б. Що тоді колгосп? Він був такий же розорений та обтертий, як і ми всі. Що приборляв, то все йшло до фронту. Ніякої помочі від нього ми не мали, тільки важко в ньому робо-ли, бо треба було війну кін-чати.

Щоправда, як хату зводила, то дох матерія колгоспу прислала. Жінки просити: ви ж цій бідній удові хоч сволока обтепшть по-людськи, щоб во-на з ним не мазалася. А один з тих майстрів, гострий на язик, Іван Круть, кепкуючи: «Яка вона в біса бідна? Он же в неї аж дві курки в дворі хо-дять». Сміхота, та й тоді.

Як у ту хату, пшавте, буду-вала? Самотужки. І толоками, звичайно. Тоді люди були гур-товитіші: набгато бідніші, але добріші, як нині. Відчува-ли, тому й гуртувалися. При-гадую, як ми стіни драчува-ли. Прибивати ту драчку чо-ртами-чим, дракві ж не бу-чоргами, то ми шукали в транше-ях і біндажах всякого дотру, ру-бали його, ото тим і прибива-ли.

А ще треба було під му-рувати. Цеглу я сама, своїми руками на неї робила. А хто змурує? Пічників же нема. Нарешті мене піти до Ода-рки Сушкової, а я їй второ-паю: що воно за пічник. — Жінка. Але виходу не було: покликана я її. Вимурувала вона ту піч, аж давана. Вже тепер, як розбирали ту хату, то найважче розбиралася зму-рована Одаркою піч, була на-че з кремню.

Отак за півтора місяця її зробила у ту хату. На Покро-ву перший раз піч у ній за-топили.

І в наступні роки не краще мені волоса: багато було і го-ря, і багато важкої праці. Гільки во війна закінчилася, здавалося, полетіла, а тут Бєра, спокон мій, на міні пі-двірає. Гого, воно. Гого, воно не ходить. Поховали Ваню, а тут — повідомлення: чоловік мій, Петро Олексійович, на фронті загинув. Назовсім без чоловіків залишилася наша хата.

Що там казати, важка во-на, доля вдовина. А тепер ось і зовсім уже нездужка: їсти це зварю, а робити вже не можу. Заробила своє...

Ми з фотокором Глуцен-ком слухали Євдокію Петрії-ну, і до горла нам підступало те, чого словами не пояснити: скільки ж горя випало нашо-му народові, скільки таких солдатів і підполітняків пі-сля себе страшна війна.

Юрій ДОМОТЕНКО.

Київська область.
На знімку солдатська вдо-ва Є.П.Коваленко.

Фото Івана ГЛУЦЕНКА.

3 ПОШТИ

З наближенням славного юві-лею у редакційній пошті по-більшало листів від наших ве-теранів. У них — пропозиції та побажання щодо вшанування й відзначення ювілею, а також думки, міркування, котрі так чи так зачіпають інтереси учасників війни. Тож пропону-ємо їх вашій увазі.

Перемога одна, а медалі різні

Нині через військкомати, жеки проводять опитування учасників війни, бойових дій щодо їхнього бажан-ня отримати ювілейні медалі україн-ського зрака або зрака СНД. Ва-жко, що це неетично й непаритич-но. Наша держава повинна нагоро-дити всіх ветеранів передовсім україн-ськими медалями. Думаю, вона від цього не відіде.

І. ДУРДОВИЙ.

Кам'янець-Подільський
Хмельницької області.

Кому потрібен такий поділ

Якесь дивина з ювілейними меда-лями, та й тоді. Як учасник війни я мо-жу одержати медаль на вибір: укра-їнського зрака або СНД. Але як я зможу одержати українську нагору-ду, якщо воював не в Україні, а в Уго-рщині, Австрії, Чехословаччині. Спі-тає: б навіщо такі медалі й навіщо та-кий поділ? Хіба можна ділити Велику Перемогу на українську й російську?

За дорученням ветеранів війни
Гоманського району І. ЗАГОРОДЬКО.
Рівненська область.

Зрівняли усіх

До учасників війни тепер прирівня-но осіб багатьох категорій. Гадаю, що все-таки треба було зробити якесь розмежування щодо учасників бо-йових дій. А то нині всіх зрівняли. І тих, хто пройшов війну від початку до кінця, і тих, хто пішов воювати значно пізніше.

Бараніська Рада ветеранів війни.
Житомирська область.

Подбайте про інвалідів

Нас, інвалідів Великої Вітчизняної, залишили вже небагато. Наймолод-ший серед нас — 69-70 років. Хоті-лося, щоб про нас подбали, зрештою, піднесли роль інвалідів Великої Вітчиз-няної. Гадаємо, що це стало б добрим прикладом для виховання нашої мо-лоді в дусі патріотизму, збільшило б по-вагу до тих, хто втратив здоров'я на фронтах другої світової. А для цього не так багато й треба: надати всім інвалідам ВВВ звання «Почесний грома-дянин України», затвердити статут інва-лідів (тим, хто став ним на полі бою), звільняти таких людей від усіляких податків, плати за житло тощо. На кожному будинку або квартирі, де мешкає інвалід, встановити знак, щоб люди знали й бачили: тут живе почес-ний громадянин України.

Р. РУМ'ЯНЦЕВ, М. МЕЛЬНИЧУК, В.
УДОВЕНКО (всього 16 підписів).

Віддати належне сповна

Не можна сказати, що про нас, ве-теранів війни, зовсім не піклуються. Але цього, на жаль, мало. Адже тих, хто захищав Батьківщину від фаши-зму, залишилося зовсім мало. Мож-е, тому так хочеться, щоб про живих погубувалися тепер, віддали їм на-лежне.

Чому б, приміром, не випустити грошово-розетові лотерей і тим самим допомогти ветеранам, переживаю-чим виручити кошти на ЗАЗ, який вико-нав би для учасників війни машини? До того ж, на автомобілях варто було б зробити напис «Учасник війни».

Це начебто і дрібниці, але з них складається наше життя.

В. КОЖЕДУВ.
Макіївка
Донецької області.

Стратегічна Білгородка

Наша преса, висвітлюючи підготовку до 50-річчя визволення України, переважно зосередила увагу на битвах за Київ, області та інші великі міста. Але ж Перемога кувалася в бою за кожен населений пункт. Такий, скажімо, як наша Білгородка, що в Ізяславському районі на Хмель-ниччині.

Село майже три роки було під нена-висною окупацією гітлерівців. На почат-ку 1944 року, коли війська 1-го Україн-ського фронту повели рішучий наступ на правобережжя Дніпра, есесівці танка-ми і гарматами оточили Білгородку і під загрозю розстрілу наказали усім її мешканцям протягом 10 хвилин покину-ти свої оселі. Всіх, хто відмовлявся або не зміг виконати цей наказ — стариків, хворих, навіть дітей, — кати розстрілю-вали. Потім підпалили село (згоріло 95 хат), пограбували і зруйнували церкву. Майже три тисячі селян погналі до за-лізничних станцій Чотирьоби і Староко-стятинів. Потім на загірших понад за-лізничною влаштували так звану «страте-гічну оборону».

Визволили Білгородку війни танково-го батальйону під командуванням дівчі Героя Радянського Союзу гвардії майо-ра С. Хохрякова (він пізніше загинув у бою за Берлін) і піхотинці 226-ї Глухів-сько-Київської армії Суворова стрі-лецької дивізії, якою командував Герой Радянського Союзу В. Петренко. Про

те, якою запеклою була битва, засвід-чують такі дані: фашисти залишили на полі бою 38 підбитих і спалених танків і понад 2 тисячі своїх солдатів й офіце-рів. Смертю хоробрих впали і близько 300 наших воїнів. Імена більшості ви-зволителів села, а також фронтівців білгородців, які полагли у борні з фа-шистами, викарбувані на меморіальних плитах біля братської могили. Місцеві школярі-саїдопти зібрали багато спо-гадів воїнів, які визволяли село. «Бої були дуже жорстокі», — пише з Волю-града полковник запasu О. Титов. — Мені доводилося воювати з початку і до кінця війни, але я не бачив таких боїв за інші населені пункти, як за Білго-родку».

У пам'яті білгородців це й так: відра-зу ж після вигнання фашистів з села, гітлерівське командування наанело по-ньому могутній повітряний удар. Увечері армада «Юнкерсів» скинула на цен-тральну частину Білгородки, особливо на віллілі будинки, сотні бомб. Загинуло багато наших бійців, які знаходилися у

санчастині, а також мирних жителів, котрі поверталися до своїх садиб.

Нині в Білгородці намічено споруди-ти новий меморіальний комплекс пам'яті загиблих у Великій Вітчизняній війні. Саїдопти встановлюють все но-ві й нові імена воїнів, які віддали жи-ття за волю села. Адам дбайливо до-глядують могили. До селаста приїз-дають ветерани-визволителі, а також річні тих, хто назавжди залишився ле-жати тут, в нашій землі. Зворушливою була нещодавно зустріч з учасником боїв Леонідом Франковичем Суходоль-ським, привізіє якого в числі полег-лих було викарбувано на меморіальній плиті, а він виявився живим. Був у Білгородці в тяжкому пораненні, а його залишили в покійниках.

Минають літа, одвідають літа... Все менше і менше ветеранів війни зали-шається поміж нас... Дуже важливо, щоб їх не обходили увагою і в нашій ниніш-ній скруті. Але слід подбати, щоб зали-шили вони наступним поколінням до-кументи, спогади про ту жорстоку війну, суцю правду про її перебіг. Шануюм я тих, хто поставив на коліна найзатяг-шого ворога людства XX століття — фашизм.

Василь СОПРОНЮК,
директор Білгородської
загальноосвітньої школи І—ІІІ ступенів.
Хмельницька область.

Знак біди

Перші жертви епідемії на Донецчині

Кількість виявлених носіїв холери в Маріуполі наближається до десятка. На цьому тижні помер один хворий на цю страшну хворобу. На Азовському узбережжі в районі Маріуполя заборонено рибну ловлю та вивезення риби з міста. Відповідних заходів ужито і на місцевому молокозаводі, де виявлено носія дизентерії.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецька область.

До холери та ще й чума

Три випадки захворювання на холеру зареєстровано на Кіровоградщині. Було повідомлення преси про те, що хворих виявлено в обласному центрі, яке на щастя, не справдилося. Завдяки оперативним зусиллям медиків вогнище хвороби локалізовано, уражених госпіталізовано. Як повідомили в обласному центрі, зареєстровано масові випадки захворювання свиней на чуму в Голованівському та деяких інших районах. Людям поки що вона не загрожує. Зоотехнічні служби області здійснюють відповідні заходи щодо ліквідації захворювань.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Риба гниє з голови — от і дожилися

Органи прокуратури встановили серйозні порушення вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» як з боку Міністерства охорони здоров'я, так і його органів на місцях. Зокрема, було відомо про виникнення в сусідніх країнах епідемії холери, а з 14 червня цього року в міністерство почали надходити повідомлення з областей про виділення штавів холерних вібрионів в об'єктах навколишнього природного середовища. Проте ні головний державний санітарний лікар України В.Марієвський, ні начальник головного санепідеміуправління МОЗ України А.Мойсєєва не явили своєчасних профілактичних заходів для недопущення масових захворювань на холеру. Тільки через півтора місяця головний державний надіслав лист на адресу республіканської та інших санепідемістанцій з аналізом епідеміологічної ситуації в Україні. Внаслідок цього в більшості областей, особливо у тих, де виникла епідемія холери, попереджувальні заходи почали здійснювати вже після захворювання людей. Обласні санепідемістанції та місцеві органи влади не були своєчасно повідомлені про те, що одним із джерел хвороби є сніжка річки, яку можуть реалізовувати комерційні структури. Суттєво «сприхилили» поширення холери деякі місцеві підприємства «Водоканалу», які роками порушують санітарні норми, скидаючи неочищені стічні води у відкриті водоймища та річки. Так, у Євпаторії стоки міського шквернолологічного диспансеру зливали безпосередньо в море без будь-якого очищення. Прокурори виявили багато інших порушень у роботі санепідеміслужб.

Внаслідок перевірок органи прокуратури порушили 15 кримінальних справ за фактами, пов'язаними з захворюванням на холеру. Органам місцевої влади та охорони здоров'я внесено 99 актів щодо негального усунення виявлених порушень, до відповідальності притягнуто близько ста службових осіб.

Про виявлені порушення закону проінформовано Верховну Раду та Президента України. Генеральна прокуратура також порушила питання про доцільність перебування на посадах головного держсанлікара України В.Марієвського та ряду інших керівників санепідеміслужб.

Хвороба відступає?

Як повідомив Український центр здоров'я, за останню добу в Україні на холеру захворіло лише 9 осіб і загальна кількість складала цифру 782. Це в основному жителі Криму, Миколаївської та Херсонської області.

На жаль, число хворих в Миколаївській області перевищило за цифру 500, але вже вимальовувалася чітка тенденція до зниження темпу приросту випадків захворювання. Спрацьовують енергійні запобіжні заходи.

Екологія

Радіаційним аваріям — європейський розголос

У Брюсселі технічні експерти Комісії Європейської Співдружності (КЕС) недавно розглянули тендерні пропозиції фірм щодо впровадження в Україні й Білорусі першої черги системи радіаційного моніторингу раннього оповіщення «Гамма-1». Створення цієї системи намічено в рамках програми TACIS — програми технічної допомоги країнам колишнього СРСР з боку КЕС. «Гамма-1» є складовою частиною і першим етапом радіаційного блоку системи екологічного моніторингу України, яку створить Мінприроди. Після впровадження «Гамма-1» передбачається вести об'єкти інформацією між нею і такими системами у Західній Європі.

Проведенню тендера передувало розроблення в 1993—1994 роках технічних умов до системи «Гамма-1», яке виконали британська фірма «П-Ей консалтінг груп» і Мінприроди України. Щоб система радіаційного моніторингу працювала не тільки на Європу, Мінприроди з урахуванням пропозицій інших відомств подало до КЕС додаткові умови. Були розроблені також додаткові критерії до пропозицій і учасників тендеру, з якими погодилися його організатори.

Кращими за технічними аспектами визнано пропозиції німецької фірми «Хьорман», котра питаннями радіоекологічного моніторингу займається не одне десятиліття. Їй трохи поступилися інша німецька фірма — «Дорнхейм». Пропозиції реалізувати учасників тендеру, серед яких і відомо «Сіменс», журі відхилили, зокрема, через те, що вони до впровадження системи «Гамма-1» не залучили науково-технічної і виробничий потенціал України. А саме це було однією з головних умов Мінприроди, чий представник взяв участь у тендері як спостерігачі.

Як передбачається, впровадження «Гамма-1» здійснюватиметься впроваджені дев'ять найбільшкислєв.

Олексій ВРЕУС.

Рівненська область.

Фотофакт

Найкращий досвід для Луганська

Найзнаменитіший магазин у Луганську — «Донецькі зорі». Ще зовсім недавно колектив приватного магазину очолював нинішній голова Луганської міськради народних депутатів 32-річний Олександр Данилов. Тут — найширший асортимент товарів, тут вони найдешевші, тут — найкраще обслуговування. Можливо, і Луганськ тепер буде найкращим, найчистішим, найнай...

Анатолій КОБЕЛЬНИК.
Фото Юрія ХРОМУШІНА.

50 — це ще не вечір

Костопільський домобудівний комбінат, що на Рівненщині, візанавча півстолітній ювілей. Це потужне підприємство, широко знане нині в Україні і далеко поза її межами. Його найпершим завданням було забезпечити дерев'яними збірними житловими будинками. понівечену фашистами Україну, передовсім — центри вугільної і металургійної промисловості Донбасу та Придніпров'я.

Рік у рік комбінат розростається — з'являлися нові цехи, звозилися новітні устаткування. Понад двадцять років очолював це підприємство Володимир Бурко, завдяки старанням якого в Костонолі з'явився один з найпотужніших у Європі цех з випуску деревностружкових плит — 100 тисяч кубометрів продукції на рік. Тепер на комбінаті діють три лінії, які спроможні видавати за рік по 230—250 тисяч кубічних метрів ДСП.

На комбінаті є й прекрасне лісопилне-деревообробне виробництво: тут, наприклад, таку дубову старляку випускають, що не лише до нашої, а й до столиць сусідніх держав її ввозять з превеликою охотою. А паркет, у тому числі й жу-доковий...

Комбінат створював і створює прекрасні умови для життя й роботи своїм працівникам. Підприємство має понад 70 тисяч квадратних метрів житла і продовжує його будувати, попри нашу економічну скруту, є тут і власні медичні й культурні заклади, дитячий садок...

Варто додати, що костопільські домобудівники мають ще й власний сільськогосподарський цех — вирощують овочі, виробляють молоко й м'ясо: не для «дядечки» — для себе стартуються.

...Коліс, було, комбінатів співали гучно славу, передовиків вручали державні премії й ордену. Нині колектив переживає нелегкі часи — бракує насаперед, сировини. Коліс, за часів «економічного абсурду», деревину возили до Костоноля аж із Далекого Сходу, а потім туди звідси везли плити. За відсутності таких «зв'язей» костопільці не плачуть, а настійливо шукають шляхів відродження виробництва, спираючись на власні сили, на пошук та ініціативу досвідчених трударів.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Реклама

Концерт
«Укрпромінвест»
реалізує со склада в Києве

- арахіс
- какао-порошок
- изюм
- шоколадную глазурь
- ванилин

Тел. (044) 264-94-34, 264-94-42

Реалізуем
со склада в Києве:

- сепаратори-сливкоотделители ОС-5 (1т/ч), ОС-2Т-3 (5т/ч), ОС-2Д-500 и другие;
- сепараторы пшеницы;
- станки токарные 16К40, МК60-56, 1К62, 1М-63, 16Б-16 и др.;
- станки фрезерные 6Т83, 6Т82Г и др.;
- пастеризаторы ОКЛ-10, ПТУ-10, ОКЗН-5;
- ножики гильотиновые НК3418;
- прессы однокорпусные 25 тонн усилия.

Тел. (044) 552-97-82,
552-92-83, 552-96-74.

ЗНОВУ ПРО ВОЛІВ ТА ЯСЛА,

або Як, на думку київського «Динамо», треба розрубати вузол скандалу і почати лікувати український футбол

Уболівальники знають про те, що керівництво ФА «Футбольний клуб «Шахтар» (Донецьк) опередило Федерацію футболу України: якщо не буде прийнято рішення про перегравання матчу «Нива» (Тернопіль) — «Шахтар» (Донецьк), то шахтарський клуб зніметься з чемпіонату країни. Ми розповідали про реакцію на заяву Федерації футболу України. А як ставляться до неї клуби?

За дорученням Ради клубу президент Актіонерного товариства «ФК «Динамо» Київ» Григорій Суркіс виступив із заявою, в якій, зокрема, підкреслюється, що для динамівців Києва втра- та «Шахтар» означає зниження інтересу до турніру, який і без того має невисокий рейтинг.

Заява донецького клубу, на думку динамівців, висвітлює той факт, що існуюча система управління футболом неадекватна реаліям економічного укладу, що набирає силу. Як осягнута доби, коли навкруті все було державним, чинить суд з усіх питань громадська Федерація футболу. Між тим, утримують футболістів — невольників структури, що самофінансується і чий правовий статус нічого не має надійно захищати іні ініціативні заходи з боку організації, які не мають договірних стосунків з клубами. Але між клубами та федерацією футболу не було і немає ніяких угод.

Також не існує й структури, котрі представляли б інтереси клубів на правах, скажімо, професіонального ліги.

Юридичним носієм визначена у заяві «Динамо» монополія федерації футболу на одностороннє вироблення умов турнірів у лігах майстрів, примусове забезпечення суддівства, безконтрольний контроль за проведенням матчів. З якимось явним кон'юнктурним причи- ном федерації вигідно мати якомога більше учасників у лізі найсильніших — і перед сією вигодою мають стихійну міркування методичного характеру, а клуби змушені збільшувати витрати на переїзди, проживання в готелях, харчування.

Різко засуджується у заяві і рівень суддівства, який не сприяє чистоті змагань у нашому футболі. Актіонерне товариство «ФК «Динамо» Київ» також переконане, що треба терміново вирішувати проблеми футболу-виловця, футболу-годиниця, футболу-бізнесу, ма- за якого доля професіоналів і вклядених капіталів залежить від голосування, а подекуди від неприхованого свавілля активістів фізкультурного руху.

Тому «Динамо» перед лицем гострої необхідності раз і назавжди розпрощатися з радян-

ськими способами керівництва футболом, на- передовіш заміняючи професіональних об- ставин футбольців, клубів, суддів, що за несприятливих умов можуть бути створені й явочним порядком, тим більше, що законодав- ство не заперечує проти цього, пропонує:

— негайно скликати представників клубів для засудження Професійної футбольної ліги та вироблення рекомендацій щодо створення професійної футбольної, незалежної асоціації з футболу;

— як екстраординарний захід, непередбаче- ний колишнім положенням про чемпіонат Укра- їни, призначити перегравання матчу «Нива» (Тернопіль) — «Шахтар» (Донецьк), оприлюд- нити заяви, що це перше та останнє в нашому футболі перегравання — необхідна діяння без- ладному минулому, повернення до чогось немає. За все треба платити. Перегравання розру- бає вузол скандалу, а ось рішення, що його пропонує виконком Федерації футболу, який знову за цим так проголосував, лише при- веде до розширення конфлікту. Зрештою, у нас в Україні все буде так само, як і в репті вільного світу. Чи не краще одразу перейти до заключної фази, позбавивши себе та мільйони шанувальників футболу безглуздя у підсумку протистояння та потягів?

Іноземні фонди в Україні

Щоб у важку хвилину бути з нами,
приїхав до Києва Манфред Ломанн

Разом з розвитком демократії до нас приходять чимало понять, над якими раніше й не замислювалися. В Україні, як гриби після дощу, з'являються різноманітні місця, фонди, організації, фундації... Розібратися з чим було непростим, а тим більше зрозумілим, кого вони представляють у своїй діяльності.

Ми відкриваємо нову рубрику «Іноземні фонди в Україні», матеріали якої розповідають про творчість їх створення, завдання, мету їхньої діяльності в нашій країні, а також про людей, які приїхали працювати в представництвах у Києві.

Сьогоднішня розповідь — про німецький фонд Конрада Аденауера, який працює в Україні з червня цього року.

Фонд Конрада Аденауера — відома некоммерційна організація: у світі діють 130 її представництв. А в Україні мала можливість ближче ознайомитися з його діяльністю торік восени, коли разом з групою народних депутатів України на запрошення фонду побувала в Парижі.

Очевидно, організатори хотіли зробити приємність гостям (це була зустріч українських і російських парламентарів), бо для роботи обрали французьку столицю.

Згадуємо, що в той час у Києві вважалося за правило хорошего тону полати «москаля» і звинувачувати у всіх смертних гріхах імперію. З таким настроєм і воєнничо-агресивним оптимізмом приїхали наші політики до Парижа на ту конференцію.

Манфред Ломанн

Тож і біля мікрофонів сказали все, що досі говорили вдома. Це був прорахунок, як кажуть, від несправильно усвідомленого завдання. Якби українські парламентарі зарані поцікавилися, що собою являє фонд, який їх запросив, то обов'язково дізналися б про людину, котра створила його три десятиліття тому, — першого канцлера ФРН Конрада Аденауера. Він був чи не перший політик, який зрозумів: мир і співробітництво в Європі можливі лише за умови діалогу народів, інтеграції країн.

Мабуть, про це знали російські парламентарі і спеціалісти, бо, виступаючи на конференції, всі вони — мудра Старовойтова, розсудлива Пішавєва, інтелектуал Карганов та інші — просто-таки освідчувалися у любові до України, але переконували, що ті значні кошти, виділені фондом для однієї з країн (чий проект буде кращий), слід спрямувати на потреби Росії. Неважко згодатися, кому дісталися ті кошти.

І от представництво Фонду Конрада Аденауера відкрито в Україні. Його представник —

пан Манфред Ломанн, останнім місцем роботи якого була Індонезія, приїхав до Києва насамперед тому, що його, історика і політолога, цікавить історія середньо- і східно-європейських країн. І він вважає за особистий обов'язок допомагати державі, яка опинилася у скруті. І я вже давно не зустрічав людей, котрі з таким захопленням говорили б про Україну як про колись християнську на Русі.

Він так і сказав: «Хочу разом з цими людьми пережити скруту...»

Пан Ломанн розповів, що Фонд Конрада Аденауера — один з п'яти некоммерційних фондів у ФРН. Його річний бюджет становить 220 мільйонів марок. 90 відсотків — це гроші німецьких платників податків, решта — благодійні внески. А половину всієї суми спрямовують на підтримку й розвиток демократії в країнах, що розвиваються, і посткомуністичних. Фонд незалежний від будь-яких партій, але суворо підзвітний.

Коли я запитав, чи не шкодують таких грошей опадливці, що, як відомо, знають ціну кожному піфрунгу, пан Ломанн сказав, що не завжди зрозумів, але коротко пояснив:

Бачите, ми маємо досвід націонал-соціалізму і знаємо, до яких наслідків призвела реалізація комуністичної ідеї. Тому найголовнішим завданням нашого фонду — поєднати й усіма демократично настроєними силами закріплювати й підтримувати демократичні процеси, дати людям знання про демократію, навчити їх шукати консенсусу шляхом діалогу.

Фонд Конрада Аденауера працює на засадах християнської демократії і передає у своїй діяльності реалізацію кількох програм. Це, зокрема, проведення семінарів для представників різноманітних партій і рухів, колективів для тих, хто працює над проблемами ринкової економіки, освіти, програма, що передає підготовку молодих політологів, спеціалістів з питань ринкової економіки та правопорядку, журналістів.

Фонд встановив кілька короткострокових і довгострокових стипендій для молодих, яким до 32 років, науковців, які захищали кандидатські дисертації або готують їх з тим, щоб удосконалити свої знання у наукових закладах різних країн. Такі самі стипендії встановлено і для політологів.

Опитуватиметься фонд також молодими журналістами, які вже мають досвід практичної роботи. Завдяки коштам фонду вони матимуть можливість і стажуватися, і навчатися в різноманітних європейських інститутах. Звичайно, всі стипендіанти повинні володіти німецькою мовою.

Пан Ломанн попросив повідомити, що всі, хто записався роботою фонду, можуть написати листа, але на адресу редакції, бо поки що представництво не має постійного помещання.

— Ми сподіваємося, — додав пан Ломанн, — що зробимо свій вклад у справу взаєморозуміння між народами, а також у поліпшення економічної й духовної ситуації в Україні.

Валентина ПИСАНСЬКА.

На знімку: Манфред Ломанн.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Продиктовано в номер

Хто готує замах?

Уряд Чечні виступив із заявою, у якій, зокрема, говориться: «Останні події навколо Чеченської Республіки, інспіровані окремими військово-політичними кланами і спецслужбами Росії, впритом наблизили народи Кавказу і Росії до фатальної межі, за якою стоїть нова російсько-кавказька війна. У Москві розв'язано безпрецедентну за своїми методами і масштабами античеченську істерію. З достовірних джерел стало відомо, що найближчим часом, можливо, будуть здійснені замах на життя Президента Росії та на життя Президента Чеченської Республіки».

Уряд Чеченської Республіки категорично відкидає будь-які методи тероризму і офіційно заявляє, що вся відповідальність за підготовку і проведення теракту як проти Президента Росії, так і проти Президента Чеченської Республіки, і можливі наслідки цього повністю лягає на керівництво Росії та її спецслужби».

Президенти дзвонять

один одному

5 жовтня відбулася телефонна розмова Президента РФ Б. Єльцина з Президентом США Б. Клінтоном у відповідності до домовленості, досягнутої під час візиту Президента Росії до Сполучених Штатів. Про це повідомила прес-служба Президента РФ. Під час розмови президенти домовилися про деякі конкретні кроки щодо подальшого розвитку двосторонніх відносин, а також про сприяння у врегулюванні регіональних конфліктів.

А золота жила —

у США

ПАР і США підписали угоду про обмін ракетною технологією у мирній і військовій галузях. Як повідомило міністерство закордонних справ Південної Африки, Преторія подала заяву на участь у Режимі контролю за нерозповсюдженням ракетної технології, а Вашингтон висловив підтримку цьому кроку, до здійснення якого американська адміністрація неодноразово закликала ПАР. Як вважають місцеві аналітики, угода зі США може сприяти успішній передбачуваного продажу південноафриканських бойових вертольотів «Руйвалк» Великобританії. На день пізніше Штати підписали угоду, але вже з Китаєм, про співробітництво в галузі нерозповсюдження ракетної технології по всьому світу. «Нью-Йорк таймс», коментуючи цю подію, зокрема пише: укладена угода відкриває шлях американським компаніям для відновлення продажу супутникової технології Китаю».

Душанбе:

де розмістяться сили ООН

Виявлення громадсько-політичної ситуації у Таджикистані, визначення передбачуваної дислокації основної групи військових спостерігачів ООН та інші технічні питання у рамках прийнятої в Тегерані міжтаджицької угоди про тимчасове припинення вогню — така головна мета технічної місії ООН, що прибула до Душанбе.

Група технічних експертів із 7 чоловік, очолювана Йохімом Хуттмаром, зустрінеється з представниками офіційних властей Таджикистану, відвідає місця передбачуваного розміщення військових спостерігачів. Проте остаточне рішення про строки їх прибуття і кількісний склад визначить Рада Безпеки ООН.

З виставки — на тиждень до Туреччини

Сьогодні у сімнадцятому павільйоні Національного виставочного центру відкривається виставка турецьких експортних товарів «Живі-34». Сто вісім провідних фірм-виробників продукції представляють п'ятнадцять галузей промисловості нашого південного сусіда. Протягом п'яти днів, доки триватиме виставка, у павільйоні діє на день відбудуватимуться демонстрації моделей одягу. По закінченні виставки планують організувати розпродаж товарів. А два ашавічани, відвідувачі виставки, учасники лотереї, яку проведуть турецькі фірми, отримують можливість тиждень відпочити у Туреччині.

А що думають європейці?

Багато хто з громадян країн Європейського Союзу вважає би за краще називати його «співтовариством», те що решти схильні до більш глибокої інтеграції Європи. Такий висновок випливає з опублікованих Європейською Комісією даних чергового опитування громадської думки.

Більшість опитуваних хоче жити в єдиній Європі, а не у відокремлених національних державах. Тільки в Данії і Великобританії понад 20 відсотків вважають, що входження до ЄС нічого хорошого їхнім країнам не

Інтеграція

дає. Та симпатії до Європейського Союзу різко зростають, особливо серед німців, датчан, голландців і бельгійців, якщо слово «союз» у запитанні заміняти на «співдружність». Швидше за все, це лише даніна звичці: адже тільки з торішнього листопада з набуттям чинності Маастрихтської угоди Європейське Співтовариство почало йменуватися Європейським Союзом.

А по суті барометр громадської думки наповнило показує прагнення європей-

ців до подальшої інтеграції. Наприклад, переважна більшість респондентів — 73 відсотки проти 9 — виступає за те, щоб голова і члени Європейської Комісії отримували вотум довіри Європарламенту. З торішньої осені підтримка цієї ідеї зростає на 7 відсотків.

Європейці дедалі більше спілкуються одне з одним, дедалі частіше перемагають кордонні мови і тому дедалі більше розуміють мови одне одного. Четверо з десяти (42 відсотки) опита-

них громадян ЄС можуть розмовляти англійською, 31 відсоток — німецькою й 29 відсотків — французькою.

І хоча європейці все ще нарікають на економічний спад, зростання безробіття й інші лиха, 79 відсотків опитаних заявили, що «в цілому задоволені своїм життям», і лише кожний п'ятий висловив незадоволення. Втім, тонісенько таку саму ситуацію мали і двадцять років тому в той же європейський «девяті».

Олександр МІНГЕВ.
Брюссель.

У країнах СНД: Казахстан

Є кому боротися
зі злочинністю

Указом Президента Республіки Казахстан Н. Назарбаєва утворено республіканську комісію з боротьби з корупцією та організованою злочинністю. Головою комісії призначено секретаря Ради безпеки Республіки Казахстан Булата Баєкенова, котрий до недавня був головою Комітету національної безпеки Республіки Казахстан.

Коментуючи своє призначення та Указ Президента, В. Баєкенов заявив Телеграфному агентству Казахстану, що поява указу не випадкова, як і не випадковий акцент на виявленні корупції серед державних службовців незалежно від об'ємів посади. На думку Баєкенова, комісія також аналізуватиме ситуацію і вироблятиме заходи з усунення причин і умов здійснення особливо небезпечних злочинів представниками влади.

Пільги для воїнів. Усіх

Верховна Рада Республіки Казахстан своєю постановою ратифікувала угоду про взаємне визнання пільг і гарантій

для учасників та інвалідів Великої Вітчизняної війни, учасників бойових дій на території інших держав, сімей полеглих військовослужбовців.

Європейський тиждень

На пропозицію надзвичайних та повноважних послів ФРН, Франції, Великобританії та Італії у столиці Казахстану — Алмати протягом перших семи днів жовтня проведуть європейський тиждень, який передбачає дні економіки, культури та спорту.

До знайомого причалу

В алматинському аеропорту сів новий, ще не відомий на повітряних лініях літак «ТУ-204». Його нечисленні пасажирів — співробітники Інституту Туполева та Ульяновського авіабудівного комплексу. Парк літаків у Казахстані безнадійно застарів. Американська ж техніка, навіть та, що була в ужитку, виявилася не по кишені. Отже, цілком можливо, американці задляться на своїх ринках, а Казахстан повернеться на традиційний російський авіаційний ринок.

Тетяна КОСТІНА.

VABANK
БАНК

Інформація про випуск акцій Всеукраїнського акціонерного банку (ВАБанку)

Характеристика емітента

Всеукраїнський акціонерний банк (ВАБанк) зареєстрований Національним банком України 2.06.1992 р., реєстраційний номер 120.
Адреса банку: 252054, Київ, вул. Павлівська, 4-8.
Метою банку є фінансове об'єднання зусиль підприємницьких структур у сфері інтенсифікації виробництва, розвитку ринкових відносин, підтримка недержавних підприємств тощо.

Предметом діяльності є кредитування суб'єктів господарської діяльності за рахунок власних і залучених коштів підприємств, організацій і населення, касове та розрахункове обслуговування, валютні та інші операції, передбачені чинним законодавством.

Складений повністю статутний фонд банку на момент оголошення емісії становить 22295,2 м.н. крб.

ВАБанк є членом Асоціації комерційних банків України, Київського банківського союзу, акціонером Української фондової біржі, має генеральну ліцензію на проведення операцій в іноземній валюті.

На момент прийняття рішення про емісію адміністративні та економічні санкції органами державного управління, судом і державним арбітражем на банк не накладалися.

Види управління банку є загальні збори акціонерів. Спостережна рада банку здійснює контроль за діяльністю правління банку. Правління є виконавчим органом, який здійснює керівництво поточною діяльністю.

Голова правління — Марченко Леонід Сергійович, канд. техн. наук, спеціаліст у галузі організації і управління. Стаж роботи в банківській системі 4 роки. Є членом Ради Української фондової біржі, віце-президентом Київського банківського союзу.

Головний бухгалтер — Пашинська Тетяна Володимирівна, економіст за фахом. Стаж роботи в банківській системі 11 років.

Дані про випуск акцій

Рішення про черговий (восьмий) випуск акцій ВАБанку прийнято загальними зборами акціонерів 22 липня 1994 року.

Попередні сім емісій на загальну суму 22295,2 м.н. крб. ВАБанк проводив у 1992—1994 рр. у вигляді випуску простих іменних акцій номінальною вартістю 100000 крб. кожна у кількості 222952 шт. Загальна сума даної емісії становить 30 м.н. крб. і поділена на 300000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100000 крб. кожна.

Статутний фонд після завершення продажу акцій становитиме 52295,2 м.н. крб. Початок емісії — 10 жовтня 1994 р.

Закінчення емісії — 10 квітня 1995 року.

Акціонери ВАБанку мають право:

одержувати дивіденди, які виплачують за результатами роботи за рік; самостійно продавати, передавати, а також заповнювати акції з обов'язковою реєстрацією у книзі реєстрації акцій банку в десятиденний термін; придбати акції банку наступних випусків за пільговими цінами.

Кожна акція ВАБанку дає право одного голосу на загальних зборах акціонерів. Акції можуть придбати як юридичні, так і фізичні особи.

Акції ВАБанку розповсюджуються на території України.

Акції реалізуються за ціною, яка формується на підставі попиту і пропозицій. Оплата акцій здійснюється національною валютою або іноземною валютою за курсом, що визначається угодою сторін.

Придбання акцій здійснюється з попередньою оплатою їх повної вартості.

Довідки за тел.: 219-19-06.

Пропонуємо комп'ютери різноманітної конфігурації

АСТ386dx40.....\$500
АСТ386dx40.....\$700
АСТ486dx2-66.....\$1200

Також ви можете придбати будь-які принтери, дискети, захисні екрани та багато-багато іншого.

Для Вас у вересні знижка - 5%

Дзвоніть негайно!!!

Тел. (044) 417-8160

Підприємство
продає
автомобілі
«Москвич
2141S».

Колір на вибір.

Тел. 443-41-52;

443-64-75.

СПЛУХОВІ АПАРАТИ
ФІРМИ SOUN (Данія)

ЦЕНТР
СПЛУХОВОЇ
РЕАБІЛІТАЦІЇ
«АВРОРА»

Адреса: Україна, 252057, м. Київ,
вул. Академіка Янгеля, 16/2 (поліклініка КПІ)

Тел.: 274-12-42, 274-58-83, Факс
274-60-98, 441-95-73. (044) 274-39-79.

Дорогі кияни та гості столиці!

ЗНАЙТЕ:

Здорові зуби — це
певненість в майбутньому,
успіх у бізнесі!!!

Отож, звертайтеся до
найсучаснішої

стоматологічної клініки

«Cabot and Co»!

У нас — все без болю, на
найновішій американській

апаратурі за новітньою

технологією.

Наша адреса: вул.
Артема, 52-а. Тел:
244-58-55, 211-33-92.

ТОМПО

образцов итальянском мебели:
кухни, гостинные, спальни, сантехника и др.

Доставка и
установка,
услуги
дизайнера

ВАМ
ДОСТАТОЧНО
ЗАПЛАТИТЬ
ВСЕ ОСТАЛЬНОЕ
МЫ СДЕЛАЕМ
САМИ

МЫ БЫЛИ ПЕРВЫМИ И ОСТАЁМСЯ ЛУЧШИМИ!

Железнодорожное шоссе, 41, тел.: 294 81 81, факс: 269 87 18

Інформація

про перший випуск іменних
інвестиційних сертифікатів
акціонерного товариства
відкритого типу «Інвестиційна
компанія «Правекс-Інвест»

Свідоцтво про реєстрацію випуску інвестиційних сертифікатів № 34/3/94
видає 28 вересня 1994 р.

1. Повне найменування — акціонерне товариство «Інвестиційна компанія «Правекс-Інвест»

2. Закритий взаємний фонд «Інвестор» утворено 21 червня 1994 р. на строк 10 років для здійснення спільного інвестування.

3. Інвестиційна декларація

3.1. Місце розміщення «Інвестиційної компанії «Правекс-Інвест», надалі — Компанія та закритого взаємного фонду «Інвестор», надалі — фонд: 252021, м. Київ, вул. Кловський узбіз, 13а.

3.2. Статутний фонд «Інвестиційної компанії «Правекс-Інвест» становить чотири мільярди карбованців.

3.3. Основні напрями та предмет діяльності фонду:

аккумуляція грошових коштів інвесторів, в тому числі іноземних, шляхом випуску інвестиційних сертифікатів;

здійснення комерційної діяльності з цінними паперами, в тому числі — приватизаційними;

інвестиційна діяльність, тобто вкладання коштів в комплексні програми розвитку різноманітних галузей народного господарства;

здійснення інвестування в цінні папери та придбання нерухомого майна, часток і паїв, що належать державі в майні господарських товариств у процесі приватизації;

здійснення діяльності як інвестиційного консультанта.

3.4. Фонд здійснює діяльність з урахуванням обмежень, передбачених чинним законодавством.

3.5. Випускаються іменні інвестиційні сертифікати номінальною вартістю 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців. Випускається 600000 (шістсот тисяч) інвестиційних сертифікатів на загальну суму 30000000000 (тридцять мільярдів) карбованців без взяття зобов'язань про їх викуп. Розрахунки щодо інвестиційних сертифікатів здійснюються після закінчення строку діяльності фонду. Учасники фонду може бути видано сертифікат на загальну вартість придбаних сертифікатів.

3.6. За рахунок коштів фонду можуть сплачуватися:

винагороди інвестиційному керуючому, депозитарієві, аудиторам за надання послуг;

прямі та побічні витрати, пов'язані з діяльністю фонду.

3.7. Дивіденди сплачують за адресою фонду раз на рік за результатами звітного року. Перший звітний рік закінчується 31 грудня 1995 року.

3.8. Фонд не створює будь-яких спеціальних або резервних фондів.

3.9. Дані про емісію інвестиційних сертифікатів:

день початку продажу — 3 вересня 1994 року;

запланований курс одного інвестиційного сертифіката на початок продажу — 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців;

максимальна кількість інвестиційних сертифікатів, що може придбати один інвестор, не обмежується;

інвестиційні сертифікати не можуть бути придбані іншими інвестиційними фондами та компаніями.

3.10. Депозитарієм фонду є Акціонерний банк «Ліга», 252025, м. Київ, вул. Велика Житомирська, 6/11.

3.11. Авторитетом Компанії та фонду є:

товариство з обмеженою відповідальністю «Правекс-Аудит», 252042, м. Київ, вул. Патріса Лумумби, 4.

3.12. Власники інвестиційних сертифікатів є учасниками закритого взаємного фонду «Інвестор» і мають право:

придбати інвестиційні сертифікати за рахунок приватизаційних паперів або за кошти;

передавати інвестиційний сертифікат у спадщину з переходом усіх прав та обов'язків до спадкоємця або правонаступника;

продавати інвестиційні сертифікати будь-якій особі, яка має право їх придбати, з передачею всіх прав та обов'язків до покупки;

отримувати дивіденди.

Телефони для довідок: 294-84-88, 294-84-83.

предлагаются МЕДИКАМЕНТЫ:

- ленталгин
- чемеричная вода
- лазикс и др.

телефон: (044) 216-48-30
тел./факс: (044) 216-49-36

Предприятие заключает договоры на 1994—1995 год на поставку бензина, дизельного топлива, мазута, нефтебитума и нефтяных масел с доставкой в Украину и Беларусь.
г. Нижний Новгород,
т/ф (8312) 35-05-86, 35-14-91,
телетайп 151087 ВИРА.

Реклама в газеті «Голос України».
Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

18.55 Погода.
19.00 КВС-94.
20.00 «Неделя».
21.00 Спортивный ул.-ци.
22.05 Добры и злые люди. Концерт м.к. ансамбля «Славянский 30-й».
22.15 Телевизионная Утренняя чай фантасма. «Славянский 30-й» (22.50 Новина).

23.30 Новина

УТ-2, УТ-3, канал «Россиа»

7.00 МТ.
7.25 «Картина за Черной кляма». Прем'я.
7.45 Судья «Честно».
8.15 Передача про село.
8.45 Чоботро ренку. Серото.
9.15 Співачи-фолк.
9.45 Айт-Бектас.
10.15 Феєсодко снгу.
11.00 «Антонов-Наполеон Ш». Худ. филм.
12.00 Золота глота. Художник Панаев.
12.40 Шесть соток.
13.00 МТ.
13.20 Не вкрутила...
13.45 «Белые» (таїсія). 4 серіа.
14.35 Калі-астрал.
14.40 Відеомікс.
14.50 Феєсодко снгу з автогонки «Формула-1». Гран-прі Європи.
17.00 Чарівний світ Діснея. Чутрі та його ком. «Міккі Маус».
18.00 «Хвля».
18.45 Обличчя до стіни...
19.15 Голоси. Ганні Вєсєлудка.
19.20 Мультики про діти.
19.30 СНІ.
20.00 Телесеріал «Следствие с Муммером».
20.30 Чорныя по білому.
20.35 Кайтан-мідзе.
21.00 Художник «Синьораїта».
22.00 Силісєвєсє, МОТОРОЛА.
23.00 СТ-3.
23.40 8 студія.
23.00 Лай Вєс.
23.40 Про-мєдє.
0.20 СТ-3.

(Друкуються з комп'ютерного набору «Телебачачка Українського телебачення»)

ЛАСКАВО ПРОСИМО,

або Стороннім вхід заборонено

3. Біженці
 Є слова, які в саміт перестояють свої епохи. Ними, як сходяться, важко піднімається історія. Якби не революціонер, атома бомба... І сьогодні на сьогодні це слово вгадати практично неможливо. Може, «біженець»? В ньому, крім політики, багато життя. Цитувати Богов, Україна не фігурує серед держав, які постачають світ біженцями. Інша річ, біженці на наші, колишні герметично заплаковані території. Фахівці називають цифру, яка коливається в межах від 200 до 400 тисяч. Це ті особи, які зможуть претендувати на статус біженця, коли буде прийнято повний пакет законів і механізм запису. Світова практика свідчить: реально за цим статусом звернуться від 30 до 70 відсотків, а отримають — 5—10.

1991 року тільки за місяць Одеська область прийняла 70 тисяч біженців з Молдови. Це влетіло нам у копійку, я ніхто, звісно, що копійку не компенсував. І не збирається. Хоча міжнародні правила дозволяють тому перелічувати, що країна, коли вона має можливість, не хоче втратити міжнародний авторитет, повинна відшкодувати. О, де наше «Останкіно», яке зробило б вітчизняний страдницький добродійності добре сплановану перманентну рекламу з виходом у площини геополітичних інтересів?

У дослідженнях політиків ідея «захисту Х-мовного населення на чужих територіях» викликає інтерес, схожий до того, що ми його відшукаємо до спорту. Або ж до театру. Це, як геометрія Лобачевського — щось нове, чого досі не було. Єсли ми з вами сейчас заговорим по-руськи, то будем иметь полное право обратиться за любой защитой к российским политикам. А поскольку русский владеет великое множество наших граждан... Або англійською... Або німецькою... Немало знайдеться і поліглотів... Цивільзована держава здійснює захист не за мовною ознакою, а за ознакою громадянства.

Коли вона зробити цього не може, громадянин менш чи більш масово залишають її територію і спрямовують погляд.

(Закінчення. Початок у номерах за 5,6 жовтня ц.р.)

ди в бік інших держав. По-мильово було вважати, що при цьому нас вони обминають.

Розповсюджені міф, ніби будь-яка людина, котра залишила неблагополучну країну, — біженець. Відповідно до міжнародних норм, наприклад, Женевської конвенції про біженців 1951 року, до якої приєднались приблизно 120 держав, і одноіменного протоколу 1967 року, підписаного фактично тими самими державами, поняття «біженець» вельми регламентоване. Крім того, кожна країна, залежно від економічного рівня, банить у цьому слові щось своє і не бачить чогось такого, що готові бачити інші. Зазначені 120 держав приєднались до конвенції. Але кожна зі своїми обмеженнями, застереженнями. Конвенція, скажімо, не визнає квоти — й з точки зору гуманізму це справедливо.

Шкода, що далеко не всі держави можуть дозволити собі гуманізм найвищого ґатунку. У розвинених країнах до біженців підходять з таких позицій: найбільша пільга — право мешкати на території країни плюс джентльменський набір, розквінчений як скромний залежно від статків сторони, що надає притулок, — допомога в адаптації, вивченні мови, освіти, працевлаштуванні, житлі. Якщо ми, вдаривши себе в груди, на весь світ оголосимо, що гарантуємо біженцю аж шість доларів на місяць і, скочивши вище голови, — кімнату в гуртожитку, на нас подивляться як на міжнародних боженьків. Доводиться раз і назавжди змиритися з думкою, що за всього політичного інтересу до нас навряд чи світове співтовариство докладно поінформоване, що не кожна наша багатодітна сім'я може розраховувати на ці шість доларів.

Переловлю — сказав нам начальник відділу в справах міграції та біженців Юрій Бузницький, — виходитимемо з права притулку. Все інше — в межах того, що мають наші громадяни і є в державній скарбниці.

Україна, як і ряд інших постраждалих держав, до конвенції не приєдналась і протокол не підписала. Знаючи, що не можемо гарантувати джентльменський набір власному громадянину, недего наважиться гарантувати його

ще комуус. Плюс невизначеність економічної моделі розвитку, відсутність прогнозів — що це предияння завтра нам готує і в скільки вийде? А головне, Україна все-таки затаїла намагається спочатку сформувати в цій сфері власне законодавство, вдосконалити міграційну службу, розібратися з тими мігрантами, які в умовах прозорості кордонів уже заповнили нашу територію, а тоді до чогось предиянуватиме. І таку впевненість можна розуміти.

Міністерство в справах національностей, міграції та культур ледве втиснулося в бюджет. Хоча хоч і сьогодні посаб 6 «облік і контроль» очолює б невизначеним статусом, але... бракує комп'ютерів. А міжнародні організації, які захищають права біженців, чи то через природну недовіру до наших державних структур, чи то від незацікавленості в тому, щоб Україна навела в цих питаннях порядок, допомагають не постійно.

Промовисто. Є невизначеність в стосунках між рядом наших міністерств і управління Верховного комісара в справах біженців, скорочено УВКБ, в системі ООН. Це дописи соціаліза міжнародна організація, яка займається різними формами захисту прав біженців і почасти мігрантів там, звідки вони тікають, і там, куди приїждять. В Україні їхнього представництва нема — як у держав, що не приєднались до конвенції. Тих, хто радить, кинувши шапоко об землю, спочатку приєднатися, а вже потім «істи» ї придухувати, чи паралізує це нашу економіку чи все-таки ні, — можемо відіслати до найбільшого сусіда — Росії, яка так і вчинила, а нині на багато голосів заявляє, що сама себе загнала в пастку. Тільки процедура визначення статусу осіб, які вже є на її території, без соціальної допомоги обійдеться й в 100 мільярд рублів.

Чим більше цих людей осідає на території СНД, тим менше їх потягнуть до Європи. В Україні чотири місяці діє представник московського регіонального офісу УВКБ. Угод з Міміграції не підписав. Навіть попередження «іду на вас» було. У звичайній орендованій квартирі сидить члудна гуманістка, на офіційні листи не відповідає, видає численні довідки «про сприяння» вихід-

ням практично з усіх країн світу. Довідка ця і за мірками ООН, і за нашими внутрішніми нічого спільного з наданням статусу біженця не має. Чому так знехтувано елементарні правила доброго тону? Чому такий спирт попередю паровоза? Бо всі розуміють, що з прийняттям у нас повного комплексу відповідного законодавства і взагалі наведення порядку нав'язати нам, що Європі не гоже, буде делаті важке.

Це там, де ми уявляємо собі організації, фінансово, консультативно співіснують. Ми й самі свої державі ще з тих часів навчені не довіряти. Однак... «Думайте сами, решайте сами» — що це за маленька така партизанська війна на нашій території.

Хто ж видає статусом біженця? Міграційна служба і УВКБ, останнє лише після приєднання до конвенції. Мотив політичного чи релігійного переслідування треба довести. Так званих «військових біженців» мало хто визнає. Навіть конвенція. Тобто людей, які просто пошилили країну, а в якій воюють. Перше, що запитає чиновник міграційної служби: чи на всій території точаться бої? І чому ви не перекладає туди, де не тачаться? І зрештою, чому ателі — не змогли бути в окупації? Значайно, не зміг! Чому? Після другої світової війни жодна армія не влаштувала репресії проти мирних жителів. Вам здається, що це не зовсім так, вам спадає на пам'ять бозна-що, — нам, можливо, теж, але чиновнику міграційної служби не спадає. Факт репресій треба довести. Це альфа його роботи довести, а не просто побазирати про те, про се. Безвідомо до того, український чи чиновник ні німецький. Ваш син воював? Записали. Ви самі воювали? Записали. Щодо кожної конкретної людини приймають конкретне рішення.

Для тимчасового обслуштування біженців готують спеціальні території. В світлі їх називають таборами. У нас із цим словом погані асоціації. Територія охоронюється до бому, що серед людей, які просять притулку, немало тих, хто зазнає переслідувань. І тих, хто володіє зброєю. Сподівається держава й регулювати тенденції наступного їх розселення. Інше питання — як: волюнтерськими методами чи, може, економічними? Але це вже елемент внутрішньої міграційної політики. Тема для іншої розмови.

Людишка МИКІТЮК.

Спорт

Даремно триваються

Спортсмени «Київ-Баскет» успішно долають хагенський бар'єр!

Дуже раділи прихильники клубу «Київ-Баскет», коли їхні улюбленці стали авторами сенсації, подолати вдома один з найсильніших у Європі німецький клуб «Бранд-Хаген» — 77:70. Але поряд з радістю була й тривога: як вистачить очкового запаса для підсумкової перемоги?

Вистачило! Наші баскетболісти і на майбутньому суперника підтвердили клас, перемігши 92:90 (45:39).

Мені дуже приємно, — каже тренер киян Борис Вдовиченко, — що у нас народжується бойовий ансамбль одноклубників. У Хагені відмірю зиграли всі. Але, як і годиться, дуету колективу був його капітан і граючий тренер Андрій Шадковиков. Чудово результативний продемонстрував Євген Мурзін, який «вибодує з кошника» 31 очко. На рахунку Віктора Грищенка — 19, Володимира Шевченка — 15 очок.

Отож, даремно хвилювалися, панове. Тепер улюбленим за «Київ-Баскет» вже під час його наступних зустрічей Кубка Європи.

Виктор БРАНИЦЬКИЙ.

Подарунки — від «Діми»

Одного разу подружжя Зілька та Вольдемар Клюх створили в Гамбурзі спортивний центр і назвали його «Діма». До речі, пан Клюх народився і виріс у Казахстані. І тепер разом із дружиною надає суттєву допомогу тенісистам з республіки колишнього Союзу.

У «Діми» культивують гольф, бадмінтон, сквош, карате, атлетичну гімнастику, аеробіку. Але головним видом є, безумовно, теніс. До послуг його прихильників п'ять критих і шість літніх кортів, сауна, соларій, кафе, ресторан та магазин спеціального інвентаря.

Авторитетів клубу багато в чому сприяли українські майстри Наталя Медведєва, Олена Блєзненко, Дмитро Поляков. А нині в клубі дуже горді від того, що один з найсильніших тенісистів світу Андрій Медведєв багатою тоді провів на кортах «Діми», готуючись до змагань.

Особливі симпатії подружжя Клюх — до молодих українських спортсменів, які мешкають і тренуються в клубі під час підготовки і учасні в міжнародних турнірах. Нинішнього року чемпіонами України стали підопічні «Діми» Неллі Варкан з Києва і Андрій Шапков з Нової Каховки. Місяцями тренуються в клубі під керівництвом Світлани Медведєвої (матері Андрія та Наталки), Валентини Шевченко, Юрія Черепова та Василя Павлика молоді майстри і перспективна юна з київської СДЮШОР «Атей»: Ольга Лугіна, Катерина Кавун, Анна Запорожанова, Ангеліна Шадковикова, Дмитро Шевченко та Володимир Лис. Прикро, звичайно, що ми не можемо створити вдома своїм дітям необхідні умови для занять. Але, разом із тим, чия подяка подружжю Клюх за підтримку перспективних тенісистів у скрутний для українського спорту час.

На цьому благодійництво «Діми» не закінчується. Клуб нещодавно провів збирання спортивентаря і форми для юних українських тенісистів. Опі дуже потрібні речі вже доставлені до Києва, Донецька, Харкова, Нової Каховки. От і приєзжай міжнародного турніру пам'яті чудового тенісиста з Києва Михайла Мозера поталанило. Вони поведли додому ракетки, чохли та м'ччі — подарунки від «Діми».

Георгій КАРПЕВ.

Кримінальний тиждень

За честь дівчини заплатив власним життям

Увечері 15 вересня четверо непрацюючих п'яних херсонців, біля мосту через Дніпро намагалися загнати в автомашину невідому дівчину. Міліціонер-воїд сергій Козаченко, який в цей час проїжджав, зупинився і, вийшовши з автомашини, зажадав, щоб її відпустили. Злочинці накинлись на працівника міліції, побийли його і завадали їй руху. Потім автомашини «Татари» відвезли до річки Інгульця і втопили. Нападників розшукує і затримає.

І на вимагачів є управа

У Горішньохорольському районі Волинської області співробітники місцевої міліції викрили і знешкодили злочинну групу. До її складу входили 4 місцевих мешканці. Їх звинувачують у вимаганні від однієї із землекох двадцять мільйонів карбованців. Проти рекетирів порушено кримінальну справу.

Рейкова війна триває?

Днями близько другої години ночі на станції Родакове Донецької залізниці працівники лінійного пункту міліції разом з робітниками станції намагалися затримати зграю невідомих, які викрали срібні контакти з обладнання тепловозів. Зловмисники кинули в бік працівників

міліції гранати і на автомашинних зникли. В результаті вжитих заходів невідомі було затримано одну з цих автомашин та трьох правопорушників. У них вилучено обріз мисливської рушниці та 5 патронів. Розшуку співучасників триває.

Коли красти, то цехом

На одному з харківських підприємств заводів викрито цілий загін крадів-заводчан. До складу чотирьох злочинних згроз, котрі діяли на цехову територію, входило 33 особи. Були там навіть начальники очного з цехів і заступники начальника цеху, 2 старших майстрів та інші. Встановлено, що зловмисники викрали продукції на 396 мільйонів карбованців.

Минулого тижня розкрито 251 тяжкий злочин, у тому числі 12 вбивств, 10 фактів завадань смертельних тілесних ушкоджень, 5 загибелів і 19 розбійних нападів. У затриманих вилучено гранатомет, 4 автомати, 10 пістолетів, 5 гвинтівок і мисливських рушниць, 6 одиниць саморобної вогнепальної зброї, 4 гранати, 7,5 кілограма вибухівки та понад 1,1 тисячі патронів до різної зброї.

Виявлено 714 фактів, пов'язаних з незаконним оборотом наркотиків. Припинено діяльність 10 злочинних груп наркоділків.

За повідомленнями чергової частини МВС України підготував Олег МАЩЕНКО.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
 Видавець — Президія Верховної Ради України.
 252047, м. Київ-19,
 вул. М. Грушевського, 5.
 Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
 Редакція: О. БУЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
 252047, Київ-47,
 вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН для довідок — 441-88-23;
 • телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34,
 441-89-44.
 • Рукописів не повертаємо.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
 • Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
 • За точність вилучених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
 Індекс 4655.
 Тираж 385317.

Комбінат друку «Голос України».
 252047, Київ-47,
 проспект Перемоги, 50.
 1 3 4 5 6 7 8 9
 Зам. 0311191.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».